

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
KANTONALNI SUD U SARAJEVU
Broj: 09 0 U 034659 19 U
Sarajevo, 23.02.2022. godine

Kantonalni sud u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Danijele Mikić kao predsjednice vijeća i sudija Slavice Džaferović i Aide Salčinović-Kuljanin, kao članova vijeća, u upravnom sporu tužiteljice T. L., koju zastupa punomoćnik Enver Baždar, advokat iz Sarajeva, protiv tuženog Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, radi poništenja rješenja, broj: od 30.07.2019.godine, u predmetu vraćanja u posjed stana u ul. ... broj ..., dana 23.02.2022. godine, donio je

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rješenjem tuženog broj ... od 30.07.2019.godine odbijena je žalba tužiteljice izjavljena protiv prvostepenog rješenja Uprave za stambena pitanja broj: ... od 24.06.2019.godine, kojim je rješenjem je odbijen zahtjev T. L. za vraćanje u posjed stana u ul. ... broj ..., kao neosnovan.

Tužiteljica je, putem punomoćnika, podnijela sudu tužbu, dana 21.08.2019.godine, u kojoj ističe da je rješenjem tuženog od 30.07.2019.godine odbijena žalba tužiteljice, izjavljena na prvostepeno rješenje Uprave za stambena pitanja Kantona Sarajevo, broj: ... od 24.06.2019.godine. U obrazloženju rješenja tuženi navodi da žalba nije osnovana, a iz razloga jer je prvostepeni organ postupio po uputama iz presude Kantonalnog suda u Sarajevu od 21.03.2011.godine i pravilno utvrdio da tužiteljica nije lice iz člana 3. Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima, a u vezi sa članom 6. Zakona o stambenim odnosima, a ovakav zaključak je pogrešan i paušalan. Naime pred prvostepenim organom je upravo izvedenim dokazima, utvrđeno da je tužiteljica bila član porodičnog domaćinstva svog dede S. L. i bake N., obzirom da je ista u stanu koji se nalazi u ulici ... broj ..., živjela i stanovala sa istim sve do njihove smrti, te da je u stanu živjela sve do maja mjeseca 1992.godine, kada je stan napustila zbog ratnih dejstava. Da je u stanu živjela od 1989.godine, u prilog tome govore iskazi svjedoka M. L. i Lj. L., koje su također živjele u istom ulazu i spratu, iz kojih iskaza se može zaključiti da je tužiteljica sa bakom i djedom stanovala i živjela (brinula o baki i djedu) i da je poslije njihove smrti u istom ostala živjeti nakon 01. maja 1992.godine, a ova činjenica svjedokinjama je poznata, jer su svaki dan održavale kontakt sa porodicom L., a navedeno je potvrdila i sama tužiteljica svojim iskazom (u kom je istakla da se u predmetni stan uselila 1989.godine i da je iz stana otišla 1992.godine u maju mjesecu za S., a iz razloga što su baka i djed u međuvremenu umrli (u mjesecu septembru 1991.godine), a u stan se pokušala vratiti 1996.godine i od tada pokušava vratiti stan. U periodu od 1987.godine, pa do otpočinjanja življenja u predmetnom stanu živjela je u stanu sa roditeljima, bratom i sestrom u stanu koji se nalazi u ulici ..., u koji stan se nije više nikada prijavila, iako je tata i nju prijavio da se vraća iako nije imao saglasnot za to. Na kraju ističe da su navedenu činjenicu potvrdili svjedoci, koji žive na istom spratu, a u ulici ne zna apsolutno nikoga, obzirom da je u tom stanu živjela kratak period, te shodno navedenom, prvostepeni organ nije imao mogućnosti da u tom pravcu izvede potpuno suprotan zaključak.

Samim time, izvodeći zaključak da T. L. nije bila član porodičnog domaćinstva svog dede, i to samo na osnovu dokaza koji su provedeni u prethodnom postupku tuženi i prvostepeni organ nisu postupili po presudi od 21.03.2011.godine. Ukoliko su organi uprave smatrali da tužiteljica nije živjela u predmetnom stanu, već da je živjela u stanu u ulici ..., zašto nisu saslušali stanare te zgrade. Kako tuženi u ponovnom postupku nije proveo druge dokaze, osim što je saslušao tužiteljicu, samim tim nije mogao ni izvesti siguran zaključak da tužiteljica nije aktivno legitimisana za podnošenje ovog zahtjeva. U tužbi se citira član 6. Zakona o stambenim odnosima, te se navodi da tužiteljici u skladu sa članom 3. Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima pripada pravo na vraćanje stana u posjed, sasvim je jasno da su organi donijeli odluku na bazi pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te predlaže da se rješenje tuženog i prvostepeno rješenje ponište i predmet vrati prvostepenom organu na ponovno odlučivanje.

U odgovoru na tužbu tuženi ističe da u cijelosti ostaje kod osporenog rješenja, koje smatra pravilnim i na zakonu zasnovanim.

Zakonitost osporenog rješenja sud je ispitao u granicama zahtjeva iz tužbe, u smislu člana 34. Zakona o upravnim sporovima („Sl. novine F BiH“, broj 9/05), te je našao da tužba nije osnovana.

Prema razlozima osporenog rješenja, prihvatajući prvostepeno rješenje kao svoje, tuženi je odbio žalbu tužiteljice izjavljenu protiv rješenja prvostepenog organa kojim je odbijen zahtjev, T. L. za vraćanje u posjed stana u ul. ... broj ..., kao neosnovan. Iz obrazloženja prvostepenog rješenja se može vidjeti da je prvostepeni organ u ovoj upravnoj stvari odlučivao shodno uputama sadržanim u presudi Kantonalnog suda u Sarajevu broj: ... U od 21.03.2011. godine te u ponovnom postupku održao usmenu raspravu i izvršio uvid u spis predmeta i utvrdio slijedeće:

Nosilac stanarskog prava na stanu u ul. ... broj ... je bio S. L. koji je umro na adresi predmetnog stana dana ... godine, a njegova supruga N. L. koja je bila sunosilac stanarskog prava na tom stanuje umrla dana ... godine. Podnositeljica zahtjeva T. L. je rođena u S. od oca N. L. i majke LJ. B. a S. L. je bio njen djed, što je sve utvrđeno uvidom u izvode iz matičnih knjiga koji se nalaze u spisima predmeta. Prema uvjerenju Stanice Javne bezbjednosti Novo Sarajevo. broj: ... od 05.06.1996.godine utvrđeno je da je T. L. imala evidentirano prebivalište na slijedećim adresama i to dana 10.06.1986.godine, ul. ... broj ..., N.G.; a dana 30.09.1991.godine ul. ... broj ..., N.S. Prema evidencijama o popisu stanovništva u periodu 01 do 15 april 1991. godine T. L. je popisana u zajedničkom domaćinstvu sa svojim roditeljima na adresi u ul. ... broj Uvidom u potvrdu JSP „SARAJEVOSTAN“-Sarajevo broj: ... od 07.10.1998.godine, utvrđeno je da su članovi porodičnog domaćinstva na stanu u ul. ... broj u S., čiji je korisnik S. L., na osnovu podataka dobivenih bodovanjem stana od ...godine, evidentirani S. L. i N. L. T. je podnosila zahtjev vlasniku stana za prenos stanarskog prava na predmetnom stanu i tom zahtjevu nije udovoljeno. Za ovakav stav je prethodno pribavljeno mišljenje Republičkog javnog pravobranilaštva u kojem se navodi da iz isprava koje su priložene uz zahtjev T. L. ne proizilazi da je sa nosiocem stanarskog prava živjela i stanovala prije nego što je umro. Nosilac stanarskog prava je umro ... godine, a podnositeljica zahtjeva T. L. je podnijela prijavu na adresu stana kako to proizilazi iz uvjerenja Stanice javne bezbjednosti N. S. tek 30.09.1991.godine, a do tada je bila prijavljena na adresi ... broj ... Kako je imenovana rođena ... godine, malo je vjerovatno da je prije smrti nosioca stanarskog prava živjela sa njim u zajedničkom domaćinstvu. Na te okolnosti ne postoje dokazi- tako da je zauzet stav da nisu ispunjeni uslovi da se po članu 22 a u vezi sa članom 6. Zakona o stambenim odnosima utvrdi da je nosilac stanarskog prava na stanu u ul. ... broj O navedenom postoji dokaz u spisu predmeta u vidu pravnog mišljenja Republičkog javnog pravobranilaštva i odgovora Skupštine RBiH na zahtjev T. L.

N. L., otac T. L., se obratio prvostepenom organu sa zahtjevom za vraćanje u posjed stana u ul. ... broj ... i po njegovom zahtjevu prvostepeni organ je donio rješenje broj: ... kojim je tačkom I dispozitiva potvrđeno da je N. L. nosilac stanarskog prava na stanu u ul. ... broj ..., a tačkom II da se dozvoljava N. L. vraćanje u posjed predmetnog stana. U postupku koji je prethodio donošenju rješenja podnosilac zahtjeva N. L. je pred prvostepenim organom, a na usmenoj raspravi od 14.12.1999.godine na zapisnik izjavio da stan u ul. ... broj ... koristi od 15.12.1986.godine sa suprugom Lj. i djecom T., J. i B. i da su stan napustili u aprilu 1992.godine. U spis predmeta N. L. je uložio i izjavu kućnu listu ovjerenu kod Općine Novi Grad Sarajevo pod brojem ... dana 06.09.1996.godine u kojoj je kao članove porodičnog domaćinstva naveo suprugu Lj. i djecu J., T. i B. a ista izjava će služiti za reguslisanje povrata u posjed stana nosioca stanarskog prava. Dana 15.11.2000.godine N. L. je uveden u posjed stana u ul. ... broj ... i tom prilikom izjavio da će stan koristiti sa suprugom i troje djece

Svjedoci koji stanuju u istom ulazu gdje se nalazi predmetni stan M. L. i Lj. L., koji poznaju T. L. i njenog pok. djeda i baku, su u svojim iskazima u svojstvu svjedoka saglasni sa činjenicom da je T. L. živjela sa djedom S. L. i bakom N., da je u stanu ostala i poslije njihove smrti i da je stan napustila u maju 1992.godine kada je zbog ratnih dešavanja otišla u izbjeglištvo. Takođe su saglasni da se T. L. tokom 1996.godine vratila u S. u namjeri da se useli u predmetni stan ali je isti bio devastiran i onesposobljen za stanovanje.

U svom iskazu T. L. je izjavila daje 1988.godine završila osnovnu školu OŠ Simon Bolivar (sada Skender Kulenović) i otac je upisao u matematičku gimnaziju u B.L. gdje je živjela kod svoje bake M. Drugo polugodište se prebacila u Elektrotehničku školu na P. i u januaru 1989.godine prešla je kod druge bake i djeda S. i N., iz razloga što joj je škola bila bliža i zbog toga što je baka bila bolesna i nije mogla na noge pa joj je pomagala. U stanu je živjela sve do maja 1992.godine kada je otišla u S. Prvi put se pokušala vratiti u predmetni stan 1996.godine u maju mjesecu kada je izvadila ličnu kartu sa adresom predmetnog stana. Stan je bio zapečaćen. Tada je prvi put podnijela zahtjev vlasniku stana na S. ali u tom postupku nije uspjela. Ponovo se vratila u S. jer nije uspjela da uđe u posjed stana. Pokušavala je i tokom 1997.godine da bi na kraju u martu 1999.godine podnijela ponovo zahtjev putem pošte u S., obzirom daje tamo stanovala. Podnositeljici zahtjeva je dat na uvid zapisnik o usmenoj raspravi od 04.06.2003. godine na šta je ista izjavila da se ne sjeća da je 2003.godine dolazila u S., a pogotovo da se mogla izjasniti da se ranije obraćala sa zahtjevom za povrat stana, kada je očigledno da od 1996.godine pokušava da uđe u posjed svoga stana. Dalje je izjavila da je u stanu svojih roditelja živjela godinu i po dana i da od 1988.godine sa njima ne živi, te da njen otac prilikom davanja izjave nije od nje imao saglasnost. Kako je kratko živjela u stanu svojih roditelja izjavljuje da ne poznaje nikoga na toj adresi koga bi mogla predložiti da se sasluša u svojstvu svjedoka, dok činjenicu njenog življenja sa djedom i bakom mogu da potvrde sve komšije sa sprata. U cilju utvrđivanja blagovremenosti podnesenog zahtjeva podnositeljica zahtjeva je putem svog punomoćnika dostavila potvdru KSF Sarajevo broj: ... od 29.06.2006.godine u kojoj stoji da je u periodu april-juni 1996. godine izvršen obilazak navedenog stana nakon reintegracije G. i da je konstatovano da stan korisnika S.L. u ul. ... broj ... nije u evidenciji snimljenih ratom oštećenih stanova (nije bio omogućen pristup u stan- zaključana vrata). Pored navedene potvrde u spis je uložena i potvrda o prijemu pošiljke prijemni broj ..., Pošta Subotica 24101, o prijemu pošiljke primaoca Općina Novo Sarajevo. Na osnovu izvedenih dokaza i u skladu sa uputama sadržanim u presudi Kantonalnog suda u Sarajevu od 21.03.2011 .godine prvostepeni organ je na osnovu ocjene svih izvedenih dokaza, kako pojedinačno tako i u njihovoj uzajamnoj povezanosti izveo zaključak da je nosilac stanarskog prava na stanu u ul. ... broj ... na dan 30.04.1991.godine bio S.L., ali da T. L. nije živjela u zajedničkom domaćinstvu sa svojim djedom S.L. u predmetnom stanu, dakle nije bila član njegovog porodičnog domaćinstva shodno odredbi člana 6. Zakona o stambenim odnosima. U ponovnom postupku podnositeljica zahtjeva nije uspjela da

dokaže da je aktivno legitimisana za podnošenje zahtjeva za vraćanje predmetnog stana u posjed kako je to naloženo naprijed pomenutom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu. Kako T. L. nije lice iz odredbe člana 3. Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima, prvostepeni organ je donio odluku kojom se imenovana odbija sa zahtjevom za povrat stana.

Prvostepeni organ je u ovoj upravno-stambenoj stvari postupio u skladu sa uputama sadržanim u presudi Kantonalnog suda u Sarajevu broj: ... od 21.03.2011.godine i pravilno utvrdio da podnositeljica zahtjeva nije lice iz odredbe člana 3. Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima, a u vezi sa članom 6. Zakona o stambenim odnosima i pravilno odbio zahtjev imenovane za vraćanje predmetnog stana u posjed. U ovom slučaju prvostepeni organ je pravilno dao prednost izvedenim materijalnim dokazima iz kojih je sasvim jasno da podnositeljica zahtjeva T. L. nije bila evidentirana sa prebivalištem na adresi stana koji potražuje, prije smrti djeda S.L., već prijavu prebivališta vrši tri dana nakon smrti to jest 30. 09.1991.godine. U periodu popisa stanovništva od 01 do 15 aprila 1991.godine imenovana je prijavljena na adresu stana svojih roditelja u ul. ... broj Osim toga valja istaći kao bitan dokaz da je imenovana podnosila zahtjev za prenos stanarskog prava i da je taj zahtjev odbijen iz već pomenutih razloga odnosno upravo zbog toga što podnositeljica zahtjeva T. L. nije imala dokaze o zajedničkom življenju sa svojim djedom i bakom u predmetnom stanu u ul. ... broj

U postupku koji je voden pred prvostepenim organom, a po zahtjevu za vraćanje stana u posjed u ul. ... broj ... koji je podnio N. L., otac T. L., donijeto je rješenje broj: ... kojim je udovoljeno zahtjevu i vraćen predmetni stan N. L. i članovima njegovog porodičnog domaćinstva. U postupku koji je prethodio donošenju ovog rješenja N. L. je na usmenoj raspravi pred prvostepenim organom dana 14.12.1999.godine, na zapisnik izjavio da stan koristi od 15.12.1986.godine sa suprugom Lj., i djecom T., J. i B. i da su stan napustili u aprilu 1992 godine. Pored ove izjave otac T. L. je priložio i ovjerenu kućnu listu broj ovjere ... Općina Novi Grad Sarajevo od 06.09.1996.godine, u kojoj kao članove porodičnog domaćinstva navodi suprugu Lj. i djecu J., T. i B., a ista izjava će služiti za regulisanje vraćanja stana u posjed. Dakle po ocjeni ovog Ministarstva sasvim je jasno da je T. L. bila član porodičnog domaćinstva svojih roditelja što je potvrdio i njen otac, koji je što je normalno, znao gdje je njegova kćerka T. živjela u to vrijeme. Navod žalbe po kome otac nije imao njenu saglasnost da daje takvu izjavu je neosnovan, iz razloga što takvu saglasnost nije trebao ni da imao a što je najbitnije radi se o vjerodostojnoj izjavi tako da su neosnovani i prigovori žalbe koji se odnose na eventualno saslušanje svjedoka iz ulaza zgrade u kome se nalazi taj stan ukoliko podnosilac zahtjeva već tvrdi i u spis prilaže pismeni podnesak o tome ko je živio u zajedničkom domaćinstvu u tom stanu na kome je on nosilac stanarskog prava i koji mu je vraćen u posjed. Pravilan je stav prvostepenog organa koji je uvažio navedene dokaze u odnosu na izjave svjedoka iz ulaza gdje se nalazi stan u ul. ... broj ... koji je predmet zahtjeva, jer se ipak radi o materijalnim dokazima koji imaju jaču dokaznu snagu, a koji su potvrđeni izvedenim dokazima u postupku povrata stana u ul. ... broj ... iz kojih razloga je žalba odbijena. Shodno navedenom, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja u skladu sa odredbom člana 237. stav 1. Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH" broj 2/98).

Ovaj sud je u cijelosti prihvatio rješenje tuženog kao pravilno i zakonito kao i sve razloge tog rješenja.

Prvostepeni organ je, postupajući po uputama iz presude Kantonalnog suda u Sarajevu od 21.03.2011. godine je odbio zahtjev T. L. za vraćanje u posjed stana u ul. ... broj ..., kao neosnovan.

Iz Ugovora o korišćenju stana broj: ... nesporno je da je S. L. bio nosilac stanarskog prava na stanu u ulici ... broj

Uvidom u Izvod iz matične knjige umrlih Općine Novo Sarajevo broj: ... od 14.11.1998. godine, utvrđeno je da je S. L. umro dana ... godine na adresi predmetnog stana. N. L., supruga S. L. i sunosilac stanarskog prava na predmetnom stanu umrla je dana ... godine na adresi predmetnog stana, što proizilazi iz Izvoda iz matične knjige umrlih Općine Centar Sarajevo broj: ... od 14.12.1998. godine. T. L. je unuka S. L. što je utvrđeno Izvodom iz matične knjige rođenih Opštine Centar Sarajevo broj: ... od 03.06.1996. godine u kojem se navodi da je ista rođena u S. od oca N. L. i majke rodo Lj. B. Iz uvjerenja Stanice Javne bezbjednosti Novo Sarajevo broj: ... od 05.06.1996. godine, proizilazi da je T. L. imala prijavljeno prebivalište na adresama:

1. 10.06.1986. godine, ulica ... broj ..., N.G.,

2. 30.09.1991. godine, ulica ... broj ..., N.S.

Iz akta Federalnog zavoda za statistiku Sarajevo broj: ... od 15.02.2006. godine proizilazi da je T. L. prilikom provođenja Popisa stanovništva od 01-15 aprila 1991. godine, popisana u općini Sarajevo-Novigrad na adresi ... broj ..., u zajedničkom domaćinstvu sa N.L., Lj.L., B.L. i J. L.

Iz potvrde JSP „SARAJEVOSTAN” Sarajevo broj: ... od 07.10.1998. godine, proizilazi da su članovi porodičnog domaćinstva na stanu u ulici ... broj ... u Sarajevu, čiji je korisnik S. L., na osnovu podataka dobivenih bodovanjem stana od 26.09.1987.godine, evidentirani S. L. i N. L.

Podnositeljica zahtjeva T. L. podnosila je vlasniku stana zahtjev za prenos stanarskog prava na predmetnom stanu kojem nije udovoljeno. a za ovakav stav prethodno je pribavljeno mišljenje Republičkog javnog pravobranilaštva u kojem se navodi da iz isprava koje su priložene uz zahtjev T. L. ne proizilazi da se sa nosiocem stanarskog prava živjela i stanovala prije nego što je umro. Naime, nosilac stanarskog prava je umro 27.09.1991. godine, a podnositeljica zahtjeva T. L. podnijela je prijavu na tu adresu, kako to proizilazi iz uvjerenja Stanice javne bezbjednosti Novo Sarajevo tek 30.09.1991. godine, a prije toga je bila prijavljena, počev od 10.06.1986. godine na adresi ... broj ... Kako je podnositeljica zahtjeva rođena godine malo je vjerovatno da je prije smrti nosioca stanarskog prava živjela s njim u zajedničkom domaćinstvu.

Iz spisa predmeta broj: ... proizilazi da je Uprava za stambena pitanja dana 23.10.2001. godine donijela rješenje broj: ... kojim je tačkom I potvrđeno da je N. L. nosilac stanarskog prava na stanu u ulici ... broj ... a tačkom II dozvoljava se N. L. vraćanje u posjed stana iz tačke I naprijed navedenog rješenja. U postupku koji je prethodio donošenju naprijed navedenog rješenja N. L. je na zapisniku o usmenoj raspravi dana 14.12.1999. godine izjavio da stan u ulici ... broj ... koristi od 15.12.1986. godine sa suprugom Lj., i djecom T., J. i B. i da su stan napustili u aprilu 1992. godine. U spis predmeta N. L. je uložio i Izjavu - kućnu listu ovjerenu kod Općine Novi grad Sarajevo pod brojem ... dana 06.09.1996. godine u kojoj kao članove porodičnog domaćinstva navodi suprugu Lj. i djecu J., T. i B. a ista izjava će služiti za regulisanje povrata u posjed nosioca stanarskog prava. Dana 15.11.2000. godine N. L. je uveden u posjed stana u ulici ... broj ... i isti je tom prilikom izjavio da će stan koristiti sa suprugom i troje djece.

Svjedok M. L. sa adrese ... na usmenoj raspravi održanoj dana 05.09.2006. godine je izjavila da na navedenoj adresi stanuje od useljenja u zgradu 1953.godine i da je poznavala T. L. koja je stanovala u stanu do njenog stana i da je poznavala pokojnu babu N. i dedu S.. Posjećivala ju je nekada i dva puta dnevno, a pošto je bila invalid T. je slala da joj ode do prodavnice. Misli da je T. početkom rata bila napunila 18 godina. Njeni roditelji su bili negdje na D., ne zna adresu. Baka nije bila pokretna pa su T. prebacili da živi sa njima i to

čim je završila osmogodišnje školovanje. Ona je svoj stan napustila početkom ratnih dejstava u maju 1992.godine i vratila se u stan poslije Dejtonskog sporazuma u martu 1996.godine ali ga nije mogla koristiti jer je bio devastirano Svoj stan je počela koristiti krajem 1996.godine jer je dobila adaptaciju stana od Zavoda za platni promet gdje je radila. U zgradi niko nije mogao stanovati jer je bila uništena centralna cijev za vodu. Na upit od kada se počeo koristiti predmetni stan, svjedok odgovara u periodu od 1996 do 1999.godine ali ne zna tačno, svi su bespravno useljavali. U predmetnom stanu se promijenilo više stanara, a zadnji stanar je bio E. P., a sjeća ga se jer je bio fin čovjek. Nadalje izjavljuje da su i prije rata stizali pojedinačno računi za svaki stan. Ona je svoj stan napustila 01 maja 1992.godine a T. je ostala poslije nje, a kada je T. otišla nije joj poznato. Poslije rata T. je dolazila 1996.godine i tada je išla u opštinu da vidi kakvi joj papiri trebaju a ona je uputila da traži komisiju da utvrdi uslovnost stana da napravi zapisnik. T. je rekla da će se vratiti u svoj stan i misli da je išla u Skupštinu RBiH, tako joj je bar rekla. Vidala je T. poslije 1996.godine. Također izjavljuje da predmetni stan po njenom mišljenju nije bio uslovan za stanovanje u smislu da jedna porodica normalno živi. U stan se 2000.godine uselila jedna porodica a nakon toga je u stan ušao E. koji je izvodio neke radove u stanu.

Svjedok Lj.L. sa adrese ... na usmenoj raspravi održanoj dana 05.09.2006. godine je izjavila da na navedenoj adresi stanuje od 1962 ili 1963.godine. Poznavala je T. L. koja je stanovala na istom spratu na kojem je i njen stan. T. je stanovala sa bakom N. i dedom S. T. je tu dugo stanovala, ali ne zna od kada. Početkom rata T. je još išla u Srednju tehničku školu. T. deda je umro 1990 ili 1991.godine. U tom stanu su samo oni stanovali. T. je napustila stan početkom rata, a nakon dedine smrti T. je bila u stanu, a nakon što se "zakuhalo" nije je više vidala. Ponovo je vidjela poslije završetka rata 1996.godine ili 1997.godine, ne sjeća se tačno datuma. T. je imala roditelje ali joj nije poznato gdje su živjeli. Često je ulazila u predmetni stan, pomagala im je. Izjavljuje da je čitavo vrijeme rata stanovala u svom stanu. Bilo je devastacija na zgradi, sva stakla su bila razbijena od ratnih dejstava, i njen stan je bio malo oštećen, bila su polupana stakla i oštećena ulazna vrata. Nije joj poznato da li su i drugi stanovi na njenom spratu bili oštećeni jer nije ulazila ni u jedan stan ali je vidjela da se jedan stan radio odnosno vidjela je malter ispred vrata. Ne zna da li je ovaj stan bio devastiran, jer je u isti zadnji put ušla kada je deda umro a T. je poslije vidala na stubištu. Ne može se sjetiti da li je u T. stanu bio neko kada je ona dolazila 1996.godine ili je stan bio zapečaćen jer se u ratu i poslije rata mijenjalo mnogo stanara u predmetnom stanu. Zadnji stanar je bio invalid imao je dvoje djece i bili su jako fini ljudi. Poslije rata pričala je sa T. na stepenicama 1996.godine i ona je nju molila da joj bude svjedok i ona je otišla u opštinu s njom da da izjavu da je stanovala sa bakom i djedom a to joj je trebalo kako joj je ona rekla za povrat stana.Nadalje izjavljuje da su stizali pojedinačni računi za utrošenu vodu.

Podnositeljica zahtjeva T.L. je na usmenoj raspravi održanoj dana 01.04.2019. godine izjavila da je 1988. godine završila je osnovnu školu OŠ Simon Bolivar (sada Skender Kulenović), otac ju je upisao u matematičku gimaziju u B.L. gdje je živjela kod svoje bake M. (majčina mama). Drugo polugodište prebacila se u Elektrotehničku školu na P. i u januaru 1989 godine prešla je kod druge bake i deke S. i N., zato što joj je bila bliža škola a drugo što sada pokojna baka već tada nije mogla na noge. Ona joj je pomagala usisati, staviti veš, otići u granap itd. Tu je stalno živjela i spavala u predmetnom stanu sve do maja 1992. godine kada odlazi za S. 1992. godine živjela je u predmetnom stanu iz razloga što su baka i deda umrli u septembru 1991. godine. U predmetnom stanu sa bakom i dedom je živjela u zajedničkom domaćinstvu u smislu da je bila njihov član porodičnog domaćinstva. Nije joj poznato kako se u to vrijeme plaćala voda, o tome su brinuli deda i njen otac. Prvi put se pokušala vratiti u predmetni stan 1996. godine u maju mjesecu kada je izvadila novu ličnu kartu sa adresom prebivališta na predmetnom stanu. Išla je do stana i on je bio zapečaćen. U razgovoru sa svojom rajom došla je do informacije na koji način da postupi oko povrata stana i tada je prvi put podnijela zahtjev za povrat stana vlasniku na S. ali u tom postupku nije uspjela ništa postići iako joj je obećavano i navodio joj je da je prerano za ovaj zahtjev i da malo sačeka. Ponovo se vraća u S. jer nije uspjela ući u posjed stana.

Tokom 1997. godine ponovo se informisala za vraćanje predmetnog stana u posjed te je nekoliko puta išla u Općinu Novo Sarajevo jer su joj iz Skupštine rekli daje njen zahtjev proslijeđen njima na nadležno postupanje. Čak smatra da taj postupak još uvijek nije okončan, odnosno nikada joj nije dostavljena odluka. Koliko se sjeća za potrebe tog postupka vodila je komšinice da daju svoje izjave. Tokom mjeseca jula 1998. godine rodila je svoje prvo dijete i od poznanika iz S. joj je rečeno da bez obzira na sve ranije zahtjeve koje je podnosila, da se mora ponovo obratiti sa zahtjevom za vraćanje u posjed predmetnog stana tako da je u martu mjesecu 1999. godine ponovo prikupila svu dokumentaciju vezanu za povrat stana i istu prosljedila Općini Novo Sarajevo sa zahtjevom za vraćanje stana u posjed. Predmetni zahtjev je podnijela putem pošte u S. jer je tamo stanovala i dobro zna da se radi o mjesecu martu 1999. godine a iz razloga što se uveliko govorilo o bombardovanju SR J od strane NATO snaga. Zahtjev je podnijela poštom iz razloga što joj je dijete tada imalo osam mjeseci i nije bila umogućnosti da putuje. Podnositeljici zahtjeva dat je na uvid zapisnik o usmenoj raspravi od 04.06.2003. godine na šta ista izjavljuje da se ne može sjetiti daje 2003. godine dolazila u S., a pogotovo da se mogla izjasniti da se nije ranije obraćala sa zahtjevom za povrat stana, kada je očigledno da od 1996. godine pokušava da uđe u posjed svog stana. Također za prezentirani zapisnik posebno ističe da ne zna gdje se nalazi ulica ... tako da u tom pravcu smatra da zapisnik kao takav je vjerovatno tipski zapisnik koji je sačinio tada voditelj postupak. Njeni roditelji stan u ulici tada ... broj ... koriste od 1987. godine. U tom stanu živjela je godinu i po sa svojim roditeljima, bratom i sestrom a nakon toga otišla je za B.L. a kasnije se nije vraćala u ovaj stan već je živjela kod dede i bake. Ističe da se poslije rata nikada nije vratila sa roditeljima u ovaj stan, a ako ju je otac prijavio da se vraća sa njim u ovaj stan, on nije imao njenu suglasnost jer je ona tada bila punoljetna. Posebno ističe da sa svojim roditeljima ne živi od 1988. godine, tako da se nikada nije nakon rata vraćala u posjed stana na kojem je NSP bio njen otac koji je stan otkupio i prodao 2006. godine. Kako je kratko živjela u stanu svojih roditelja ne poznaje nikoga na toj adresi koga bi mogla predložiti da se sasluša u svojstvu svjedoka u ovoj upravnoj stvari a činjenicu daje živjela sa dedom i bakom mogu potvrditi sve komšije sa sprata a i saslušane su dvije njene komšinice sa sprata koje su se družile sa njenim bakom i dedom. Nadalje izjavljuje da pretpostavlja da je 2002 godine dolazila da se informiše o zahtjevu za povrat stana koji je podnijela 1999. godine, i da su joj tada savjetovali, a obzirom da nisu mogli naći njen zahtjev, da podnese novi zahtjev što je ona i učinila.

Punomoćnik podnositeljice zahtjeva Baždar Enver, advokat iz Sarajeva na usmenoj raspravi održanoj dana 01.04.2019. godine je izjavio da uzimajući u obzir sve do sada provedene dokaze, a posebno izjave saslušanih svjedoka Lj. L. i M. L. te iskaz podnositeljice zahtjeva, ovaj organ sa sigurnošću može izvesti zaključak daje T. L. bila član porodičnog domaćinstva umrlog NSP S. L., njenog dede. Ovaj organ sa sigurnošću može izvesti i zaključak da se T. L. odmah po okončanju rata u BiH obraćala sa zahtjevom za vraćanje predmetnog stana u posjed, te da je zahtjev tokom mjeseca marta 1999, godine preporučenom pošiljkom podnijela iz S. Dakle, kako se u konkretnom slučaju radi o blagovremeno podnesenom zahtjevu, te kako je T. L. bila član porodičnog domaćinstva svog dede, to su ispunjeni uslovi iz člana 3. stav 1. i 2. Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima da se istoj napokon omogući vraćanje u posjed stana.

U cilju utvrđivanja blagovremenosti podnesenog zahtjeva podnositeljica zahtjeva je putem punomoćnika u spis dostavila potvrdu Kantonalnog stambenog fonda Sarajevo broj: od 29.06.2006. godine u kojoj stoji da je u periodu april-juni 1996 godine izvršen obilazak navedenog stana nakon reintegracije G. i da je konstatovano da stan korisnika S. L. u ulici ... broj ... nije u evidenciji snimljenih ratom oštećenih stanova (nije bio omogućen pristup u stan -zaključana vrata). Pored naprijed navedene potvrde u spis je uložena i „Potvrda o prijemu pošiljke” prijemni broj ..., Pošta Subotica 24101, o prijemu pošiljke za primaoca Opštinu Novo Sarajevo.

Odredbom člana 3. stav 1. Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima („Službene novine Federacije BiH” broj 1 1/98, 38/98, 12/99, 18/99, 27/99, 43/99, 56/01) je propisano da nosilac stanarskog prava na stanu ili član njegovog porodičnog domaćinstva, kao što je utvrđeno članom 6. Zakona o preuzimanju Zakona o stambenim odnosima, ima pravo na povrat u skladu sa Aneksom VII Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

Shodno navedenom ovaj sud je, cijeneći sve provedene dokaze kako pojedinačno tako i u međusobnoj povezanosti sa sigurnošću utvrdio da je nosilac stanarskog prava na stanu u ulici ... broj ... na dan 30.04.1991. godine bio S. L. ali da T. L. nije živjela u zajedničkom domaćinstvu sa svojom djedom S. L. u predmetnom stanu, odnosno nije bila član njegovog porodičnog domaćinstva shodno članu 6. Zakona o stambenim odnosima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj: 11/98, 38/98, 12/99, 19/99), na šta kao prvo ukazuju materijalni dokazi u spisu (prijava prebivališta na adresama: od 10.06.1986. godine, ulica ... broj ..., N.G., od 30.09.1991. godine, ulica ... broj ..., N.S., akt Federalnog zavoda za statistiku Sarajevo broj: ... od 15.02.2006. godine proizilazi da je T. L. prilikom provođenja Popisa stanovništva od 01-15 aprila 1991. godine, popisana u općini S.N.G. na adresi ... broj ..., u zajedničkom domaćinstvu sa N.L., Lj.L., B.L. i J.L..

Iz svih provedenih materijalnih dokaza jasno proizilazi da je T. L. svoj dom ostvarila zajedno sa svojim roditeljima u ulici ... broj ..., sa koje je adrese u aprilu 1992. godine po izjavi njenog oca N.L. otišla prvo u N. a potom u B..

Imajući u vidu navedeno T. L. nije lice iz člana 3. Zakona o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima („Sl. novine FBiH” broj; 11/98, 39/98, 12/99, 18/99, 27/99 i 56/01) te joj kao takvoj ne pripada pravo na povrat predmetnog stana u posjed iz kog razloga je donesena odluka kao u dispozitivu ove presude.

Sud je cijenio navod tužbe da nije postupljeno po navedenoj presudi ovog suda ali isti navod ne stoji, jer je tužiteljici omogućeno učešće u postupku, a prvostepeni organ nije ni mogao saslušati neke svjedoke iz zgrade u ulici ... iz razloga što navedene svjedoke tužiteljica nije ni predložila, već je samo navela da u toj zgradi ne zna nikoga.

Ispravno je tuženi cijenio da iskazi svjedoka nisu od uticaja u ovom postupku, jer materijalni dokazi ukazuju da tužiteljica nije ni bila član porodičnog domaćinstva djeda i bake, a to što je pomagala i iste obilazila ne ukazuje na to da je živjela sa njima u zajedničkom domaćinstvu, a pogotovo imajući u vidu da iz potvrde JSP „Sarajevostan” Sarajevo broj: ... od 07.10.1998. godine, proizilazi da su članovi porodičnog domaćinstva na stanu u ulici ... broj ... u Sarajevu, čiji je korisnik S.L., na osnovu podataka dobivenih bodovanjem stana od 26.09.1987.godine, evidentirani S. L. i N.L., a tužiteljica je i prilikom podnesenog povrata stana od strane oca, bila evidentirana kao član porodičnog domaćinstva svog oca i majke, te su navodi tužbe izneseni u tom pravcu bez uticaja.

Obzirom na sve izloženo ovaj sud je primjenom člana 36. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima ("Sl. novine F BiH", broj 9/05) donio odluku kao u izreci presude.

Predsjednica vijeća
Sudija
Danijela Mikić

POUKA: Protiv ove presude žalba se ne može izjaviti.

